

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15P/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623202409
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623202409.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Matej Okály, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny Púchov, so sídlom Štefánikova 832, 020 01 Púchov, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Obec Richnava, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX a otec A. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom D. E., za účasti Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, na uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e u maloletého A. B., nar. X.XX.XXXX výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletého dieťaťa alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyť v zariadení Centra pre deti a rodiny A., B. XXXX/XX, XXX XX A., IČO: 00 610 798 najdlhšie na šesť mesiacov.

odôvodnenie:

1. Tunajšiemu súdu bol dňa 25.04.2023 doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves (ďalej len „úrad“ alebo „navrhovateľ“), ktorým navrhol, aby súd vo veci samej nariadil u maloletého dieťa - A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý A.“) výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, a to pobyť v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Púchov, so sídlom Štefánikova 832, 020 01 Púchov. Súčasne navrhovateľ navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bude maloleté dieťa odovzdané do dočasnej starostlivosti uvedeného centra.

2. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil s poukazaním na to, že detskou lekárkou MUDr. Popadičovou, NZZ Margecany mu bolo oznámené, že mal. A. je dieťa z 3. tehotenstva matky, porodený doma v 38. týždni s pôrodnou hmotnosťou 2500g. Maloletý A. bol dňa 16.03.2023 preložený na JIS detského oddelenia v Prešove z detského oddelenia v Krompachoch pre známky respiračnej tiesne pri pneumónii na kyslíkovej podpore so zavedenou nazogastrickou sondou. Pri prijatí bolo dieťa ťažko hypotroфіcké bez podkožného tuku s hmotnosťou 3,2 kg vo veku 5,5 mesiaca. Na JIS mu bola ordinovaná liečba bronchopneumonie vrátane kyslíkovej podpory, strava mu bola podávaná nazogastrickou sondou. Dňa 21.03.2023 bol maloletý preložený z JIS na úsek dojčiat detského oddelenia v Prešove. V čase podania návrhu bol maloletý bez potreby kyslíka, naďalej sondovaný (nevie piť na fľašu), opätovne hospitalizovaný v Nemocnici Krompachy. Podľa správy detského oddelenia nemocnice Krompachy ide o dieťa po opakovaných hospitalizáciách: 5 krát Krompachy, 1 krát Prešov. Maloletý je dieťaťom s ťažkým neprospevaním a opakovanou potrebou hospitalizácie pre nedostatočnú domácu starostlivosť. Rodičia sa telefonicky o dieťa zaujímali, ale ku informáciám nevedeli udať ani dátum narodenia dieťaťa, iba jeho meno. Klinický stav postupne zlepšovaný, respiračný infekť v regresii.

K pomerov v rodine maloletého navrhovateľ uviedol, že rodičia maloletého nie sú manželmi. Žijú v spoločnej domácnosti. Vo svojej starostlivosti majú okrem mal. Kristiána 2 staršie deti. Bývajú v murovanom dome v rómskej osade v Richnave. Ich domácnosť pozostáva z jednej miestnosti zariadenej základným nábytkom, ktorý rodine slúži na uspokojenie ich potrieb. Hygiena domácnosti je na nižšej úrovni. Rodičia súhlasia s tým, aby ich syn bol umiestnený v zariadení, nakoľko si uvedomujú, že nedokážu z dôvodu zdravotného stavu dieťaťa zabezpečiť vhodné podmienky v domácom prostredí a dieťa v ich starostlivosti sa ocitá v ohrození. Spisová dokumentácia rodiny je vedená na úrade od 11/2020 z dôvodu určenia mena u staršieho súrodenca. Podľa terénnych sociálnych pracovníkov Obce Richnava sú rodičia často pod vplyvom alkoholických nápojov, ako aj ďalšia širšia rodina, kde bolo dieťa z rodiny hospitalizované pre podvýživu a podchladenie. Na základe vyššie uvedených skutočností, navrhovateľ dospel k názoru, že umiestnenie maloletého dieťaťa je v jeho záujme a na prospech. Rodičia z dôvodu nedostatočných rodičovských zručností nedokážu mal. A. zabezpečiť dostatočnú starostlivosť. V súčasnej dobe neexistuje žiadna iná vhodná osoba, ktorá by prevzala mal. dieťa do svojej náhradnej starostlivosti a zabezpečila by tak dieťaťu adekvátnu starostlivosť. V prirodzenom rodinnom prostredí je ohrozený život a zdravie mal. dieťaťa.

3. Na základe uvedených skutočností tunajší súd uznesením sp. zn.: 15P/100/2023 – 12 zo dňa 28.04.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.05.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril mal. A. do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Púchov. Súčasne maloletému ustanovil Obec Richnava za kolízneho opatrovníka na jeho zastupovanie v tomto konaní.

4. Dňa 03.05.2023 bol súdu zo strany prokurátorky Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves oznámený jej vstup do konania pod § 13 ods. 1 a § 111 CMP.

5. Podaním zo dňa 05.05.2023 bolo súdu oznámené, že dňa 03.05.2023 bol maloletý prijatý do Centra pre deti a rodiny Púchov.

6. Dňa 15.06.2023 bola súdu doručená správa Obce Richnava, z obsahu ktorej súd zistil, že matka maloletého sa zdržiava v mieste trvalého bydliska. Rodina žije v rómskej osade v Richnave s nízkou úrovňou hygieny a čistoty domácnosti. V čase dávok rodina požíva alkoholické nápoje. Maloletý mal zdravotné problémy, bol často hospitalizovaný. Pri riešení jeho zdravotných problémov boli jeho rodičia aj pod vplyvom alkoholu. Počas zimnej sezóny nemala domácnosť zabezpečené palivové drevo a nemala čím kúriť.

7. Na základe správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 12.07.2023 sa súd oboznámil s aktuálnym zdravotným stavom maloletého, ako aj s pomermi v domácnosti jeho rodičov, pričom súd zistil, že mal. A. od prijatia v Centre pre deti a rodiny Púchov absolvoval viaceré odborné vyšetrenia. Momentálne sa nachádza v období dojčat'a, jeho fyzický vek je 9 mesiacov. Psychomotorický vývin maloletého vzhľadom na vek mierne zaostáva, pravdepodobne z dôvodu doterajších zdravotných ťažkostí. Dieťa však napreduje vo všetkých oblastiach. Absolvuje všetky potrebné vyšetrenia podľa objednávania. Jeho zdravotný stav sa javí ako stabilizovaný. Plánované je neurologické vyšetrenie pre vylúčenie ťažkostí, nakoľko je u dieťaťa pozorovateľné vytŕčanie jazyka z ústnej dutiny. Iné zvláštne prejavy nie sú pozorovateľné. V zariadení prospieva a od umiestnenia nebol chorý. Mal. A. vyžaduje zvýšenú pozornosť a starostlivosť, nakoľko sa jedná o dieťa s nízkou pôrodnou hmotnosťou a ďalšími pridruženými diagnózami a to hypersenzitívna reakcia HDC, bronchopneunónia v anamnéze opakovane, gastroezofágová refluxová choroba. Dieťa vyžaduje nevyhnutný zvýšený dozor, hygienu, absolvovanie vyšetrení v odborných ambulanciách ako aj dostatočnú výživu. Dieťa pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia. Rodičia dieťaťa nie sú manželmi. Žijú v rómskej osade v Richnave, kde majú k dispozícii, murovaný dom, kde žijú viaceré rómske rodiny. Rodina využíva jednu miestnosť so samostatným vchodom, ktorá je zariadená základným nábytkom. V miestnosti sa nachádza časť staršej kuchynskej linky, dve postele, chladnička a pec na tuhé palivo. V domácnosti je zavedená elektrická energia a vodu si nosia z miestneho zdroja. Celková kultúra bývania a hygiena domácnosti sú na nižšej úrovni. Rodičia sa o dieťa, od jeho umiestnenia zaujímajú telefonicky. Počas telefonátov sa obaja zaujímajú o jeho prospievania a zdravotný stav.

8. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 13.07.2023, na ktorom bol prítomný navrhovateľ, obaja rodičia ako aj zástupca Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves. Kolízny opatrovník maloletého svoju neúčasť vopred písomne ospravedlnil. Navrhovateľ zotrval na podanom návrhu, avšak

upravil miesto výkonu uloženého výchovného opatrenie a súdu navrhol, aby sa výchovné opatrenie vykonalo v Centre pre deti a rodiny Košice, Hurbanova 1818/42, 040 01 Košice. Rodičia s nariadením výchovného opatrenia vyslovili svoj súhlas. Zástupca okresnej prokuratúry uviedol, že návrh je dôvodný, nakoľko maloletý A. je dieťaťom, ktoré má zdravotné problémy. Rodičia t.č. nie sú spôsobilí zabezpečiť mu adekvátnu starostlivosť a preto navrhol návrhu vyhovieť.

9. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

10. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogo a inak závislých.

11. Na základe obsahu doručeného návrhu a vykonaného dokazovania – najmä správy Obce Richnava a správy navrhovateľa o aktuálnych pomeroch dospel súd k záveru, že návrhu navrhovateľa je potrebné vyhovieť. Tvrdenými skutočnosťami navrhovateľa vychádzajúcimi z opakovaných šetrení a monitorovania rodiny bolo preukázané, že rodičia maloletého nemajú toho času vytvorené vhodné rodinné prostredie pre výchovu maloletého a teda ani po nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý dočasne odovzdaný do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Púchov nemajú vhodné podmienky pre jeho návrat do prirodzeného domáceho prostredia. Podľa zistení súdu rodičia nevytvárajú pre svojho syna stabilné výchovné prostredie a svojím spôsobom života nevhodne ovplyvňujú chod domácnosti, čo negatívne vplýva na zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin ich maloletého syna. Správanie rodičov je spoločensky neakceptovateľné, pričom ich pochybenia a zlyhanie vo vzťahu k maloletému je spôsobené požívaním alkoholických nápojov. Súd preto musel jednoznačne konštatovať, že rodičia nateraz nemajú vytvorené podmienky na výkon osobnej starostlivosti o maloletého A., avšak stále existuje pre nich šanca na nápravu pomerov.

12. Z vyššie uvedených dôvodov preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a uložil maloletému výchovné opatrenie a to pobyt v zariadení na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa a to na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia, nakoľko podľa názoru súdu existuje predpoklad, že počas trvania tohto pobytu môže na strane rodičov dôjsť k náprave a k vytvoreniu stabilného výchovného prostredia, do ktorého sa maloletý bude môcť vrátiť.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

15. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

16. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa prítomní navrhovateľ, matka maloletého, otec maloletého a zástupca Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves vzdali práva podať odvolanie voči vyhlásenému rozsudku. Kolízny opatrovník maloletého sa pojednávania nezúčastnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže kolízny opatrovník – Obec Richnava podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v piatich vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.